

Kvindelige Kontorbetjente.

Efter •Fraser's Magazine• (Sp. 1875). Ved **N. L.**

Det er nu allerede flere Aar, siden man gjorde de første Forsøg med at beskjæftige Kvinder som Kontorbetjente, og disse Forsøg have haft saa heldige Resultater, at de ere blevne betydeligt udvidede. Denne Plan har efter tre eller fire Aars Prøve vist sig saa hensigtsmæssig, at den nu gjør hurtige og omfattende Fremskridt. Erfaringen har vist, at for de Kvinder, som have faaet en god Opdragelse, er der i visse Forretningsfag rig Anledning til at give de Evner, de ere i Besiddelse af, praktisk Anvendelse, og til at tjene et hæderligt Udkomme. Denne indgribende Forandring har, som alle andre Reformers, fundet betydelig Modstand hos det store Publikum. Det er imidlertid ikke Hensigten med disse Linjer at gaa nærmere ind paa alle de Argumenter og Indvendinger, som ere blevne anvendte mod denne Reform; det er os nok, at de Forsøg, man alt har anstillet, fremvise særdeles heldige Resultater, som, sete fra et socialt Standpunkt, ingenlunde ere uden Interesse. Vort Ønske er kun at gjøre Læseren bekendt med nogle af disse Resultater, som forekommene os at gjøre Krav paa særlig Opmærksomhed.

Planen er lykkeligvis fra først af bleven betydeligt støttet af Regeringen, i hvis Tjenesten den er blevet prøvet med meget heldige Resultater. Den Afdeling af Regeringstjenesten, hvor man har foretaget de mest omfattende Experimenter, er Postvæsenet, og vi vende os derfor først til dette. Her finde vi ikke mindre end fire Afdelinger, hvor man har anvendt kvindelige Kontorbetjente: det telegrafiske Departement; Departementet for Regnskabsføring og Oppebørsler; Departementet for tilbagesendte Breve, og Sparekasserne.

I det førstnævnte Departements Hovedkontor ere ikke mindre end 700 Kvinder beskjæftigede, hovedsagelig ved Behandlingen af telegrafiske Instrumenter. I dette ene Tilfælde har man været nødsaget til at lade de mandlige og kvindelige Betjente arbejde sammen, paa Grund af at det ikke tillades Kvinderne at gjøre Nattjeneste. Denne Tjeneste bliver saaledes altid udført af Mænd, som, da de indbyrdes skiftes hertil, om Dagen arbejde sammen med Kvinderne i Kontorerne. Vi ville ikke undlade her at bemærke, at det er Nødvendigheden, som har foranlediget Regeringen til at følge denne Fremgangsmaade; i alle andre Tilfælde er den meget rigtige Mening den herskende, at de kvindelige Betjente ikke bør arbejde sammen med de mandlige.

Den Afdeling af Regeringstjenesten, som vi tillægge mest Betydning med Hensyn til Kvindernes Beskjæftigelse som Kontorister, staar under Kontrol af Departementet for Regnskabsføring og Oppebørsler og betegnes officielt som det telegrafiske Revisions-Bureau. Denne Afdeling har hidtil tiltrukket sig mere Opmærksomhed end nogen anden Gren af Regeringstjenesten, hvor kvindeligt Arbejde bliver anvendt, rimeligvis paa Grund af den Omstændig-

hed, at Kvinderne her udføre virkeligt Kontorarbejde. Det vil ikke være nødvendigt at gaa nøjere ind paa at beskrive Enkelthederne ved Arbejdet i dette Departement, da en overfladisk Undersøgelse af Forholdene vil være tilstrækkelig til at vise i hvor høj Grad de heldige Resultater af Experimentet i dette Tilfælde tjene til at støtte den Sandhed, som disse Linjer skulle stille Læseren for Øje, nemlig, at Kvinder, som have faaet en tilsvarende Opdragelse, ere fuldkomment vel skikkede til at udføre mange af de Arbejder, som hidtil udelukkende ere blevne betroede Mændene.

Denne Afdeling, som for Øjeblikket beskæftiger mellem 40 og 50 Kvinder, blev aabnet i 1871 og stillet under Opsyn af Mr. Chetsvynd, Postdepartementets Generalregnskabsfører, som synes at nære megen Interesse for, og som har bidraget meget til Anvendelsen af kvindelige Kontorbetjente. Mr. Chetsvynd har til «Civil Service Enquiry Commission» givet mange værdifulde Oplysninger med Hensyn til det telegrafiske Bureau, som findes i Bilaget til Kommissionens første Beretning, og hvoraf vi her ville uddrage enkelte Punkter.

Der er for Øjeblikket tre forskellige Afdelinger i det telegrafiske Bureau. 1ste Afdelings Arbejde bestaar i en Dag i hver Maaned at undersøge alle Telegrammerne fra enhver Telegrafstation i Kongeriget, i den Hensigt at paase, at alle Departementets Love og Regler blive overholdte. Saafremt Reglementet i noget Tilfælde er brudt, bliver vedkommende Telegram sendt til den Inspektør, i hvis Kontor Fejlen er begaaet, idet Reglen og den indtraadte Fejl vises ham. De paa denne Maade undersøgte Depecher beløbe sig til over 60,000 om Maaneden og af

dette Antal blive mere end 10 pCt. lagte til Side for at undergaa ovennævnte Behandling.

2den Afdelings Beskjæftigelse er at udfærdige Regninger til alle de Bladejere, som afsende Telegrammer uden Forudbetaling. Alle de saaledes afsendte Depecher samles, Ordene i hvert enkelt tælles, det undersøges hvorvidt Depechen er afsendt om Dagen eller om Natten, da Betalingen i sidste Tilfælde er en anden. — Alt dette fordrer, som man vil indse, megen Omhyggelighed og Opmærksomhed fra den Undersøgendes Side. Endelig bliver Hovedindholdet af hver Depeche betegnet paa Regningen og den endelige Betaling beregnes. I 1874 indbetalte 85 Bladejere en Sum af 15,726 £ til dette Departement. Postdirektionen har ligeledes Forretninger med forskellige Nyhedsagenter o. lign., som sende Nyheder over hele Landet og sende dem pr. Telegraf til forskellige Blade, Klubber etc. Regningerne for Betalingen af disse Forretninger, som ere overordenlig komplicerede paa Grund af de forskellige Bestemmelser, som findes for saa godt som alle Slags Depecher — Bestemmelser, som enhver Betjent maa kjende til Punkt og Prikke — blive ogsaa udfærdigede i det telegrafiske Bureau. Indtægterne af denne Gren af Telegrafens beløb sig 1874 til over 32,000 £. Vedkommende kvindelige Betjente udføre altsaa et Arbejde, som aarligt indbringer Postvæsenet omtrent 50,000 £.

3dje Afdelings Arbejde bestaar i at undersøge og afgjøre de Regnskaber, som indsendes til Postdirektionen af diverse Jærnbaneselskaber, angaaende det telegrafiske Arbejde, som de i Regeringens Interesse udføre paa deres forskellige Stationer. Hovedformaalet ved dette Arbejde er at forhindre, at overdrevne Fordringer blive

gjorte til Departementet. Afvigte Aar beløb den Sum, som Postdirektionen udbetalte de forskjellige Jærnbancelskaber, sig til omtrent 20,000 £.

Man vil se, at de her overfladisk beskrevne Arbejder, som i de tre nævnte Afdelinger udføres af kvindeligt Personale, ere ikke alene utvivlsomt Kontorarbejder, men ogsaa af en meget omstændelig og ansvarsfuld Karakter. Det staar nu tilbage at omtale, hvorledes de blive udførte. Med Hensyn til dette Punkt henvendte Formanden for Undersøgelseskommissionen det Spørgsmaal til Mr. Chetsvynd, om de vare udførte til hans Tilfredshed. Svaret lød: «De (Kvinderne, som arbejde i det telegrafiske Bureau) have udført deres forskjellige Arbejder paa den mest tilfredsstillende Maade; de lade i ingen Henseende Noget tilbage at ønske». Mr. Chetsvynd tilføjede, at denne Udtalelse var gjort med Hensyn til Intelligens, og den Omhu og Akkuratesse, hvormed alle Arbejderne vare udførte. Han oplyste endvidere, at der fra Finans- og Revisionsdepartementet, som nøje undersøger alt det paa det telegrafiske Bureau udførte Arbejde, kun var indkommet to Forespørgsler med Hensyn til de Regnskaber, som førtes af kvindelige Betjente; en Kjendsgjerning, der taler meget for deres Akkuratesse. Afdelingens Superintendent gav et i denne Retning gaaende Vidnesbyrd.

Det telegrafiske Bureaus Personale bestaar af to overordnede, tre første Klasser og 35 almindelige Kontorister, foruden Superintendenten. Gagerne ere som følger: for de almindelige Kontorister 30 £ om Aaret, (med et aarligt Tillæg af 5 £ indtil 50 £); for Kontoristerne af første Klasse 60 £ (aarligt Tillæg 5 £ indtil 80 £); for de overordnede Kontorister 80 £ (aarligt Tillæg 7 £ 10 sh. indtil 130 £) samt for Superintendenten

150 £ (Tillæg indtil 180 £). Disse Gager ere efter vor Mening meget under, hvad man burde give for at sikre sig en paalidelig og omhyggelig Udførelse af Arbejder, som, efter hvad det Foregaaende har vist, ere saa vanskelige og ansvarsfulde. Det er derfor tilfredsstillende at erfare, at der er blevet gjort Forslag om at forhøje Gagerne henholdsvis saaledes: 40 £ om Aaret med Tillæg og 7 £ 10 sh. indtil 75 £, 80 £ med Tillæg af 10 £ indtil 150 £, samt 165 £ med Tillæg af 15 £ indtil 300 £. Dette Forslag vil efter al Sandsynlighed blive antaget. Vi sige, at dette er tilfredsstillende, fordi vi anse det for rigtigt, at man, saafremt man beskæftiger Kvinder ved Kontorarbejder, lønner dem saaledes, at de blive i Stand til at bestride Udgifterne ved en tarvelig Existens i disse dyre Tider. De bør ikke lønnes ringere, fordi de ere Kvinder. De kvindelige Kontorister ved det telegrafiske Bureau, udføre lige saa meget Arbejde som tidligere Mændene og udføre det lige saa godt; det er derfor en Uretfærdighed at lønne dem mindre rigeligt.

Vi vende nu vor Opmærksomhed til det kvindelige Personale ved det tredje Departement, det saakaldte Bureau for tilbagesendte Breve, hvor der er ansat 40 Kvinder. Det Arbejde, som her udføres, er vel af en mindre kompliceret Art end det vi nyligt omtalte, men det er dog bestandig udelukkende Kontorarbejde, hvad man vil overbevise sig om ved et eller to Uddrag, som vi have gjort af den Beretning, som Mr. Smith (under hvis Kontrol sidstnævnte Departement staar) fremlagde for «the Civil Service Enquiry Commission». De særegne Pligter, som paahvile de kvindelige Kontorbetjente i dette Bureau, bestaar i at tilbagesende saadanne Breve, som Departementet ikke har været i Stand til at besørge

til deres Bestemmelsessted. Disse Breve blive imidlertid, før de overleveres til de kvindelige Betjente, underkastede et Gjennemsyn af det mandlige Personale, som uddrager alle Pengebreve eller saadanne Breve, som ikke egne sig til at behandles af de kvindelige Kontorister. I første Tilfælde bortfjerner man ingenlunde Brevene af Mistro til vedkommende Kontorister, men paa Grund af de særlige Vanskeligheder, som ofte fremkomme ved Behandlingen af slige Breve. Mr. Smith oplyste for Medlemmerne af Undersøgelseskommissionen, at der i mange af disse Breve indeholdtes Forskrivninger, Kontrakter, Akreditiver eller Vexler, som ikke kunde tilbagesendes strax, da man ikke med Sikkerhed vidste hvem Afsenderen var, og at det var tvivlsomt, hvorvidt kvindelige Kontorister vilde være i Stand til at behandle dem, da de ikke ere vant til at omgaaes slige Dokumenter. En Mand var efter hans Mening bedre i Stand til at sætte sig i Forbindelse med den eller de, hvis Navne vare nævnte i Dokumenterne; det var naturligvis nødvendigt at anvende megen Forsigtighed og Omhu, da meget ofte Adressaten ingen Adkomst havde til Papirerne. Forretninger af denne Art ere meget betydelige. Den samlede Pengeværdi, hvorom de forskjellige Dokumenter drejede sig, beløb sig afvigte Aar til 596,000 £, og denne Sum, betydelig som den synes, er paa ingen Maade usædvanlig stor.

Den Methode, som de kvindelige Kontorister følge ved Behandlingen af de Breve, som blive dem betroede, er meget simpel. Et Bundt Breve bliver udleveret hver Kontorist; hun aabner hvert enkelt Brev, undersøger Afsenderens Adresse og skriver denne paa en af Bureauets Konvoluter, hvori Brevet lægges, og som hun derpaa forseglar. En mindre Del af de kvindelige Betjente ere

beskjæftigede med Arbejde af noget vanskeligere Art, nemlig Modtagelsen af Forespørgsler, rettede til Bureauet, og Fortegnelsen over Pengebreve af mindre Værdi, ved hvis Behandling ingen Fejltagelse kan finde Sted. Med andre Ord: de kvindelige Kontoristers Pligter blive gradvis og paa en fornuftig Maade udvidede, og man er berettiget til at haabe, at en endnu større Del af Arbejdet med Tiden vil blive betroet til de kvindelige Betjente, skjønt man paa samme Tid vil indse, at dette maa ske med megen Forsigtighed paa Grund af de Vanskeligheder, som staa i Forbindelse med de mange forskjelligartede Forretninger. De Gager, som dette Bureaus kvindelige Personale modtager, ere endnu mere moderate end det telegrafiske Revisions-Bureau, idet de for de laveste Klassers Vedkommende ere fra 36 £ 8 sh., og for de højere 46 £ 16 sh. indtil 62 £ 8 sh. om Aaret.

Dette Bureaus Erfaring med Hensyn til kvindelige Kontorbetjente daterer sig kun fra Juli 1873, men Resultaterne ere hidtil overordenlig tilfredsstillende. Kontrolløren meddeler, at de kvindelige Kontorister ere hurtige og akkurate i Udførelsen af deres Arbejde og i høj Grad have overtruffet hans Forventninger. Hvad Disciplinen angaaer, har han aldrig haft Anledning til at beklage sig over dem. Her er altsaa endnu en Forretningsafdeling, hvor det Held, som har fulgt de første Forsøg med Anvendelsen af kvindelige Kontorister, er stadfæstet.

Hvad angaaer de Kvinder, som ere ansatte i Sparekasse - Departementet forefindes endnu kun meget faa Oplysninger. Denne Afdeling er endnu ikke fuldstændigt ordnet, da Ansættelsen af Kvinder først endelig vedtoges i Marts 1875. Vi kunne derfor kun meddele, at det Personale, som her vil blive beskæftiget, vil blive

af en særdeles god Beskaffenhed, at dømme efter den Prøve, som Ansøgerne til disse Stillinger underkastedes. Lønningerne i dette Departement ere omtrent de samme, som i det telegrafiske Revisions-Bureau.

Vi have anvendt saa megen Tid paa at omtale Resultaterne af Experimenterne i Regeringens Kontorer, at vi kun have liden Plads til at optegne Resultaterne af de Forsøg, som ere gjorte i private Kontorer. Et Par Ord ville imidlertid være os nok hertil.

Af de Etablissementer, hvor vi finde kvindelige Kontorister, er Livsassurance-selskabet i Ludgate Hill det betydeligste. Her ere mellem 60 og 70 Kvinder beskjæftigede med absolut Kontorarbejde. Dette Personale er ansat ved den industrielle Afdeling af Forretningen og er for Størstedelen beskjæftiget med Afskrivning af Breve og andre Dokumenter. Desuden ere nogle af de mest erfarne kvindelige Kontorister sysselsatte med Korrespondancen. De udføre dette Arbejde for en stor Del paa egen Haand; Hovedindholdet af Brevet bliver givet dem paa en Strimmel Papir eller betegnet i et Hjørne af det Brev, som de skulle besvare; men Kontoristen sætter det selv i Stil og gjør det færdigt til Underskrivning. Gagerne i dette Etablissement ere ens for Alle; de begynde med 32 £ og stige indtil 62 £ om Aaret. Dette er meget lidt. Mange ere af den Mening, at de kvindelige Kontorister, som denne Slags Forretninger beskjæftiger, ikke altid tilhøre det bedste Selskab, men i det her anførte Exempel er det Modsatte Tilfældet. Det er en Betingelse for Ansættelse i Selskabets Kontorer, at Ansøgerindens Fader er eller har været Embedsmand, eller har en god Stilling; som Følge heraf tilhøre de kvindelige Kontorister, som arbejde her, alle den dannede Klasse. Resultaterne

af Experimentet i disse Kontorer ere overordenlig heldige. Mr. Lancaster, en af Selskabets Sekretærer, som vi skyldte disse Oplysninger, meddeler, at de kvindelige Kontorbetjente have vist sig fuldkomment skikkede til at udfylde de Stillinger, som Selskabet har betroet dem.

En stor Del Kvinder ere beskjæftigede med Afskrivning af juridiske Dokumenter, og fortjene fra 1 £ 10 sh. indtil 2 £ om Ugen. Mange Sagførere benytte sig ogsaa af kvindelige Afskrivere og lønne dem med Gager fra 50 £ til 80 £ om Aaret. I Jærnbanekontorer paa Landet beskjæftiges ligeledes mange Kvinder, som lønnes med fra 30 £ til 50 £ om Aaret.

Det heldige Udfald, som de faa Forsøg paa at anvende kvindelige Kontorister, vi her have kunnet anføre, have haft, bringer os, ikke uden Grund, til at haabe paa en hurtig Udvidelse af Experimentet. Vor Hensigt med disse Linjer har været at vise, at Kvinder, som have nydt en god Opdragelse og som besidde almindelig gode Evner, i enhver Henseende ere i Stand til at udføre de Pligter, som paahvile de mindre betroede Kontorister, medens ikke faa Kvinder ere fuldkomment skikkede til at indtage meget betroede Stillinger, i nogle Tilfælde endogsaa Stillinger af en overordnet administrativ Karakter.